

FINANTSINSPEKTSIOON

Kindlustusvahendajad
Eesti Kindlustusmaaklerite Liit
Kindlustusandjad
Eesti Kindlustusseltside Liit

28.11.2012 nr 4.11-3.3/3295

MÄRGUKIRI

Kindlustusvahendajate poolt kindlustus- vahendustegevuse edasiandmisest

Vastavalt kindlustustegevuse seaduse (edaspidi KindlITS) § 167 lõikele 1 teostab järelevalvet Eestis kindlustustegevusega ning vahendusega tegeleva isiku, samuti kindlustusandjas olulist osalust omava isiku ning kolmanda isiku, kellele on sama seaduse § 65 alusel kindlustustegevusega seotud tegevused edasi antud, tegevuse vastavuse üle Finantsinspeksioon. Tulenevalt sama paragrahvi lõikest 2, on järelevalve eesmärgiks tagada muuhulgas kõigi kindlustusandjate ja vahendajate tegevuse vastavus seadustele ja teistele õigusaktidele, pidades iseäranis silmas kindlustusvõtjate, kindlustatute ning soodustatud isikute huvide ja õiguste kaitset.

Finantsinspeksioon, tagamaks kindlustusturul kindlustustegevuse seaduse nõuetele vastav olukord, peab vajalikuks pöörduda märgukirjaga eelkõige kindlustusmaaklerite poole, et rangelt juhtida nende tähelepanu kindlustusvahendusega seotud õiguslikele aspektidele.

Kindlustustegevuse seaduse (edaspidi ka KindlITS) § 129 lg 1 kohaselt on kindlustusmaaklerlus isiku poolt kindlustusvõtja või edasikindlustuse korral kindlustusandja huvides vahendusega tegelemine eesmärgiga pakkuda tema kindlustushuvile ja nõudmistele vastavat kindlustuslepingut. Sama seaduse § 130 lõige 3 kohaselt võib kindlustusmaaklerlusega tegeleda üksnes kindlustusmaakler.

KindlITS § 131 lg 1 järgi võib vahendajana tegutseda üksnes kindlustusvahendajate nimekirja kantud vahendaja. Kindlustusmaakleri kannab ja kustutab nimekirjast vastavalt KindlITS § 131 lg-le 3 Finantsinspeksioon.

Seega kindlustusmaaklerlusteenuse pakkumise õigus on vastavalt kindlustustegevuse seadusele vaid kindlustusmaakleritel, kes on kantud vahendajate nimekirja.

KindlITS § 141 sätestab kindlustuslepingu vahendamisele esitatavad nõuded. Nimetatud nõuete täitmise tagamiseks sätestab KindlITS § 133 nõude ka kindlustusalasele väljaõppele (KindlITS § 133 lg 3, § 138 lg 4). Lisaks annab KindlITS § 138 lg 1 nõude ka kindlustusvahendusega tegeleva isiku laitmatule eri- ja ärialasele reputatsioonile.

Kindlustusvahendusele sätestatud nõuetega tagatakse klientide huvide kaitse selliselt, et kindlustusvahendust pakuvad isikud, kelle tegevus on reguleeritud ja selle üle on sätestatud kontrollimehhanismid. Need, kes vahendaja mõiste alla ei kuulu, aga võivad teenust osutada, on selgete kriteeriumite nimetamisega määratletud KindlITS § 130 lg 4 erandis.

Finantsinspeksioon juhib siinkohal tähelepanu ka kindlustustegevuse ja kindlustusvahendustegevuse edasiandmisega seotud kindlustustegevuse seadusest tulenevatele erisustele. Kindlustusandjate osas on seadusandja pidanud vajalikuks sätestada KindlITS §-iga 3 sõnaselge õiguse oma kindlustustegevusega seotud tegevusi kolmandatele isikutele edasi anda ja täpsustanud tegevuse edasiandmisega seotud tingimusi KindlITS §-is 65. Nimetatud paragrahvi lõike 1 kohaselt on seadusandja sätestanud need nõuded, millele tegevuse edasiandmine peab vastama. Siinjuures on oluline, et KindlITS § 65 lg 1 p 2 kohaselt ei tohi tegevuse edasiandmine takistada kindlustusandja tegevust ja tema kohustuste täitmist vajalikul tasemel.

Seevastu KindlITS 10. peatükk, mis käsitleb kindlustusvahendusega seonduvat regulatsiooni, ei sätesta kindlustusvahendajatele sõnaselget õigust oma põhitegevusi (so kindlustushuvi väljaselgitamine ja sellele vastava parima pakkumise tegemine jne) edasi anda. Seda põhjusel, et kaitsta kindlustusvõtjate huve võimaliku olukorra eest, kus kindlustusvahendusteenus on ebapiisav, et olla seaduse nõuetele vastav. Juhime siinkohal tähelepanu ka TsÜS § 115 lg 2 tulenevale, mille kohaselt esindaja kaudu ei või teha tehingut, mis seadusest või kokkuleppest tulenevalt tuleb teha isiklikult.

Lähtudes seadusandja tahtest KindlITS kehtestatud nõuete osas kindlustusvahendajate esindajate (ehk otseselt vahendusega tegeleva füüsilise isiku) eri- ja ärialase reputatsioonile, kindlustusalase väljaõppele, samuti piirangutele ja kontrollile vahendajate võimalikele kõrvaltegevustele, on kindlustusvahendajatel kohustus teha tehinguid isiklikult eesmärgiga tagada kindlustusvahendajate tegevuse läbipaistvus, kontrollitavus ja kindlustusvõtjate õiguste kaitse.

Finantsinspeksioon peab vajalikuks selgitada, et seaduspärane on kindlustusvahendaja tegevus olukorras, kus kindlustusvahendusteenust pakutakse läbi lahendite, kus maakler kasutab kolmandat isikut oma teenuse reklaamimise eesmärgil, vmt eesmärgil võimaldatakse sellise kolmanda isiku kaudu kindlustusvõtjal siseneda maakleri teenusesse ehk siis ka läbi tehniliste lahendite (nt veebikeskkonna). Seda aga vaid sellisel juhul, kui kolmandale isikule ei anta edasi kindlustusvahenduse põhitegevust (kindlustusteenuse pakkumine, siinjuures kindlustushuvi väljaselgitamine, parima pakkumise tegemine) ja täidetud on järgmised kriteeriumid:

- i) teenuse pakkumisel on täidetud kõik KindlITS kindlustuslepingu vahendamisele esitatavad nõuded,
- ii) samuti kindlustusvõtja teavitamise vormi nõuded ja
- iii) selgelt on arusaadav, et teenuse pakkujaks on vahendajate nimekirja kantud kindlustusvahendaja (ehk siis nii maakler kui ka agent).

Samuti märgime, et KindlITS-ga on kooskõlas ka lahend, kus kindlustusvahendust pakutakse läbi tehnilise lahendi viisil, et kolmanda isiku ruumides, kes ei ole kindlustusvahendaja nimekirja kantud, on kindlustusvõtjal iseseisvalt võimalik kasutada tehnilist lahendit kindlustuslepingu sõlmimiseks viisil, mis vastab eelmises lõigus kirjeldatud tingimustele.

Juhime ka tähelepanu, et kui tehniline lahend on korraldatud nii, et kolmanda isiku veebilehelt saab minna teenust ostma kindlustusvahendaja kaudu, peab kindlustusvahendaja arvestama ka reklaamiseadusest tulenevate nõuetega.

Küsimuste korral vastame lahkesti.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kaido Tropp
Juhatuse liige

Mari Puusaag-Tamm 6 680 565
Mari.puusaag-tamm@fi.ee